

RAADSVOORSTEL:

2009-2010

Ons kenmerk: RO 09.1985679

Registratienummer : GR 09.

Ingekomen op :

Onderwerp: Toegankelijkheid bushaltes

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

In 2003 is de Wet Gelijke Behandeling Chronisch Zieken en Gehandicapten in werking getreden. De bedoeling van deze wet is dat mensen met een handicap of chronische ziekte zoveel mogelijk gelijke mogelijkheden hebben als andere mensen voor deelname aan het maatschappelijk verkeer. Dit betekent dat er ook gelijke mogelijkheden moeten zijn voor mobiliteit, waarbij verbetering van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer een belangrijke voorwaarde is. Het gaat daarbij om mensen met allerlei functiebeperkingen: auditief, visueel, motorisch en cognitief.

Afgelopen jaren is door gerichte eisen te stellen bij de aanbesteding de inzet van toegankelijk materieel zoals lage vloerbussen al fors toegenomen. Nu moeten ook de haltes en busstations worden aangepakt. Dit betekent dat reizigers zo goed als gelijkvloers en bijna drempelloos de bus kunnen in- en uitstappen. De Wet Gelijke Behandeling Chronisch Zieken en Gehandicapten geeft aan dat het busvervoer in Nederland in 2010 toegankelijk dient te zijn. De minister heeft vervolgens bepaald dat voor 2015 68% van de reizigers uit de doelgroep een reis zal hebben waarbij zowel de in- als uitstaphalte toegankelijk is. Concreet betekent dit dat bijna de helft van het totaal aantal haltes toegankelijk moet worden gemaakt.

In 2007 heeft de provincie Groningen aan alle wegbeheerders gevraagd een lijst in te dienen van de op te waarderen haltes. De provincie Groningen is verantwoordelijk voor het opstellen van het toegankelijkheidsnetwerk met per lijn een overzicht van (nog te maken) toegankelijke haltes. De gemeente heeft destijds een lijst van 420 bushaltes (totaal in de stad 686 haltes) ingediend die toegankelijk worden gemaakt. Op grond hiervan is in 2008 een provinciale subsidie van € 2.276.245,-- verleend.

Het succes van de pilot buslijn 5 waarin ook haltes toegankelijk zijn gemaakt, bewijst dat er behoefte is haltes toegankelijk in te richten. De vergrijzing heeft tot gevolg dat

steeds meer mensen een beroep zullen doen op de Wet Maatschappelijke Onder-

steuning (WMO). Ook vanuit dat oogpunt is investeren in de haltevoorziening nodig. Als mensen langer zelfstandig kunnen reizen, kan de druk op het WMO-budget kleiner worden. Het zogenaamde doelgroepenvervoer wordt namelijk gefinancierd uit het WMO-budget. Als gemeente ondersteunen we dus het toegankelijk maken van de haltes.

Het uitgangspunt in de uitvoering is "werk met werk" te maken: zo veel mogelijk meeliften met het bestaande meerjarenprogramma beheer en onderhoud en al geplande verkeersprojecten.

Stand van zaken.

Inmiddels zijn ca. 60 haltes toegankelijk ingericht. Deze zijn in het kader van programma Schoon, Heel en Veilig aangepakt. Ook zijn de haltes aan Zuiderdiep en Munnikeholm toegankelijk gemaakt. Zoals gezegd zijn in het kader van WMO in de pilot buslijn 5 ook enkele bushaltes toegankelijk gemaakt. Vóór eind 2014 moeten dus nog circa 360 bushaltes in de stad worden aangepakt.

Vervolgstappen.

Ieder jaar wordt een voortgangsrapportage gemaakt zodat wordt gemonitord hoeveel haltes zijn aangepakt. Op basis hiervan wordt de subsidie bij de provincie opgevraagd. In het jaarlijkse investeringsplan wordt vervolgens op basis van een prioriteitenlijst bepaald hoeveel haltes, welke haltes wanneer worden aangepakt met een kostenindicatie. De prioriteit wordt onder andere bepaald op aspecten als aantal in- en uitstappers, doelgroepen, en een eventuele lijnsgewijze aanpak. Dan wordt ook aanvullende financiering gevraagd.

Kosten en financiering.

De kosten voor de aanleg van een standaard toegankelijke halte, die voldoet aan de eisen van de provincie, zijn globaal geraamd op € 11.500,--. Haltes die op een drukke of complexe locatie met weinig fysieke ruimte liggen, vereisen meer logistieke planning en zullen naar verwachting duurder uitvallen dan de standaard toegankelijke haltes. Dergelijke haltes worden "halte-+" genoemd en bevinden zich bijvoorbeeld in de binnenstad of langs belangrijke invalswegen. De kosten voor een "halte-+"-halte is geraamd op € 16.500,--. Wanneer een halte in het kader van "werk met werk" wordt meegenomen binnen een project van Beheer en Onderhoud is de kostenindicatie € 5.630,--. Voor elke halte die volgens de eisen (zie bijlage) van de provincie toegankelijk is gemaakt stelt de provincie een subsidiebedrag van € 5.630,-- beschikbaar. Tabel 1 geeft de totaalkosten per halte evenals de daarmee gepaard gaande subsidie en eigen middelen overzichtelijk weer.

Soort halte	Provinciale subsidie	Eigen middelen	Totaalkosten per halte
Meeliften B&O projecten	€ 5.630	€ 0 (budget B&O)	€ 5.630
Standaard halte	€ 5.630	€ 5.870	€ 11.500
Halte-+	€ 5.630	€ 10.870	€ 16.500

Tabel 1: kostenoverzicht per soort toegankelijke halte

Van de 360 aan te pakken haltes (zie bijlage) wordt aangenomen dat de verdeling per soort als volgt is:

- 1/3 (120) lift mee met Beheer en Onderhoud programma's en projecten;
- 1/3 (120) is een standaard halte;
- 1/3 (120) is een halte-+.

Bovenstaande aanname resulteert voor de periode tot 2015 in onderstaand kostenoverzicht (tabel 2).

Kostenoverzicht toegankelijke haltes		
Soort halte		Totaal
Meeliften B&O projecten	120 x € 5.630	€ 675.600
Standaard halte	120 x € 11.500	€ 1.380.000
Halte-+	120 x € 16.500	€ 1.980.000
	Subtotaal	€ 4.035.600
	Af: Provinciale subsidie	€ 2.276.245
	Totaal eigen middelen	€ 1.759.355

Tabel 2: kostenoverzicht toegankelijke haltes tot 2015

Uit tabel 2 blijkt dat er ruim 1,7 miljoen euro moet worden geïnvesteerd. Hiervoor zijn nog geen financiële middelen gereserveerd.

2009.

De verwachting is dat in 2009 10 haltes zijn/worden meegenomen in het programma van Beheer en Onderhoud. Deze 10 haltes die meeliften met Beheer en Onderhoud kosten € 56.300,-- (10 x € 5.630,--). Dit gehele bedrag wordt via de provinciale subsidie gedekt.

Daarnaast worden van het resterend WMO budget 2009 kleine herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan de bestaande toegankelijke haltes. Door een nieuwe richtlijn is het namelijk nog nodig aparte gidsvoorzieningen aan te brengen. De totaalkosten hiervan bedragen naar verwachting ca. € 100.000,- en worden volledig gedekt uit het WMO budget 2009, concernstelpost (zie de hierna volgende begrotingswijziging).

Begrotingswijziging 2009						
Betrokken dienst(en)	BSD & RO/EZ					
Naam voorstel	Toegankelijkheid bushaltes					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Exploitatie					
Tijdsplanning krediet	2009					
Pr.gr. Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.05 RO/EZ: Verkeer en Vervoer	100.000		100.000-			100.000-
9.03 BSD: Concernstelpost (WMO budget 2009)			-		100.000	100.000
Totale begrotingswijziging	100.000	-	100.000-	-	100.000	-

2010.

In 2010 zullen in het kader van "werk met werk" veertig haltes worden aangepakt. Op de bijlage is te zien welke haltes dit zijn. Ook deze haltes liften mee met het onderhoudsprogramma van Beheer en Onderhoud. Uit WMO budget voor 2010 is € 200.000,-- beschikbaar uit de post individuele WMO voorzieningen. Daarnaast is € 90.000,-- beschikbaar uit de WMO-reserve (post buslijn 5). In de onderstaande tabel is te zien hoe dit wordt besteed over de diverse type haltes.

	aantal haltes	totaal subsidie	totaal eigen middelen	totaal kosten
meeliften B&O	40	€ 225.200	B&O budget	€ 225.200
standaard halte	25	€ 140.750	€ 146.750	€ 287.500
halte-+	18	€ 101.340	€ 195.660	€ 297.000
totaal	83	€ 467.290	€ 342.410	€ 809.700

Tabel 3: kostenoverzicht toegankelijke haltes 2010

Uit tabel 3 blijkt dat voor het aanpakken van 83 haltes volgens genoemde verdeling € 809.700,-- nodig is. Hiervan komt € 467.290,-- uit de provinciale subsidie en is er € 342.410,-- aan eigen middelen nodig.

Dekking 2010.

Op 22 september jl. heeft ons college besloten de eigen financiële bijdrage voor de toegankelijke bushaltes mede te financieren uit de WMO-budgetten 2010-2014. Definitieve besluitvorming moet plaatsvinden in latere financieringsvoorstellen. Voor 2010 is het dekkingsvoorstel als volgt.

Voor het toegankelijk maken van haltes in 2010 vragen wij bij u een krediet van € 809.700,-- aan. Hiervan wordt € 467.290,-- gedekt uit de subsidie van de provincie en dient er € 342.410,-- aan eigen middelen te worden vrijgemaakt. Wij zien ruimte om deze € 342.410,-- als volgt te financieren:

- € 52.410,-- uit de OV-reserve;
- € 90.000,-- uit WMO-reserve (post buslijn 5);
- € 200.000,-- uit WMO-post Individuele voorzieningen.

In principe worden in de periode 2011-2014 de middelen (grotendeels) gefinancierd uit

het WMO-budget. Ieder jaar wordt op basis van voortgangsrapportage en een jaarprogramma bepaald hoeveel financiële middelen nodig zijn. De inschatting is dat ieder jaar in de periode 2010-2014 ca. € 350.000,-- aan eigen middelen nodig is (5 x 3,5 ton = 1,75 miljoen).

Dit leidt tot onderstaande begrotingswijziging.

Begrotingswijziging 2010						
Betrokken dienst(en)	HVD & RO/EZ					
Naam voorstel	Toegankelijkheid bushaltes					
Incidenteel / Structureel	Incidenteel					
Soort wijziging	Exploitatie					
Tijdsplanning krediet	2010					
Pr.gr. Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
7.05 RO/EZ: Verkeer en Vervoer	809.700	467.290	342.410-		52.410	290.000-
4.08 HVD: WMO	200.000-		200.000		90.000	290.000
Totale begrotingswijziging	609.700	467.290	142.410-	-	142.410	-

Communicatieparagraaf.

De reguliere communicatiemiddelen worden gebruikt om iedereen te informeren over de werkzaamheden. Afhankelijk van de grootte van de wegwerkzaamheden wordt hieraan meer of minder aandacht gegeven.

Risicoparagraaf.

Het aanpakken van de haltes is een wettelijke verplichting. Als in 2015 niet de helft van de haltes toegankelijk is ingericht, loopt de gemeente het risico door een uitspraak van de rechter alsnog voor eigen kosten, zonder subsidie, de haltes aan te pakken.

Een risico is dat in stedelijk gebied met weinig fysieke ruimte het lastig is aan de inrichtingseisen van de provincie te voldoen. Hierover gaan we in overleg met de provincie. Voor de inrichtingseisen verwijzen wij u naar de bijlage.

De eigen middelen worden (grotendeels) gefinancierd uit WMO-budget. Op dit moment is voor de periode 2011-2014 niet voldoende inzicht in de desbetreffende WMO budgetten.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. het globale stappenplan voor het toegankelijk maken van bushaltes vast te stellen;
- II. een krediet ter beschikking te stellen voor 2009 van € 100.000,-- voor het toegankelijk maken van bushaltes in 2009;
- III. het uitvoeringskrediet 2009 te dekken uit het WMO budget 2009 (concernstelpost).
- IV. een krediet ter beschikking te stellen voor 2010 van € 809.700,-- voor het toegankelijk maken van bushaltes in 2010;
- V. het uitvoeringskrediet 2010 te dekken uit:

- € 467.290,-- provinciale subsidie;
- € 52.410,-- OV-reserve;
- € 90.000,-- WMO-reserve (post buslijn 5);
- € 200.000,-- WMO-post Individuele voorzieningen;

VI. de gemeentebegroting 2009 en 2010 overeenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

H.P. Bakker.